

**Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 19 hallituksen esityksestä laiksi
liikuntalain muuttamisesta**

Eduskunta on 19 päivänä lokakuuta 1993 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen n:o 228.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina kulttuurisihteeri Mirja Virtala opetusministeriöstä, puheenjohtaja Harri Holkeri ja sihteeri Jaana Vasanen valtion liikuntaneuvostosta, pääsihteeri Mauri Oksanen ja yhteysjohtaja Kerstin Ekman Suomen Valtakunnan Urheiluliitto SVUL:sta, pääsihteeri Raimo Railo Suomen Työväen Urheiluliitto TUL:sta, pääsihteeri Henrik Jansson Finlands Svenska Centralidrottsförbund CIF:n nimisestä järjestöstä, puheenjohtaja Ilmari Ylä-Autio Suomen Ampumahiihtoliitosta, puheenjohtaja Leo Jokela ja toimitusjohtaja Marko Vartiainen Suomen Nyrkkeilyliitosta, pääsihteeri Pertti Alaja Suomen Palloliitosta, toiminnanjohtaja Markku Pullinen Suomen Pesäpalloliitosta, pääsihteeri Kosti Rasinperä Suomen Olympiakomiteasta, toimitusjohtaja Carl-Olaf Homén, toimitusjohtaja Eino Petäjäniemi ja professori Kari-Pekka Tiitinen.

Hallituksen esitys. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi liikuntalain liikuntajärjestöjen valtionrahoitusta koskevia säännöksiä lähinnä järjestörakennetta ja valtionavustusten myöntämismenettelyä koskevien mainintojen osalta.

Helsingissä 12 päivänä marraskuuta 1993

Tarkoitus on vuoden 1994 liikuntajärjestöjen valtionavustusten myöntämistä silmällä pitäen varautua liikuntajärjestöjen järjestörakenteen uudistumiseen, erityisesti päällekkäisen keskusjärjestörakenteen sekä siihen liittyvän päällekkäisen piirijärjestörakenteen poistumiseen ja niiden korvaamiseen kaikkia liikuntajärjestöjä palvelevalla yhteisellä valtakunnallisella yhteistointajärjestöllä sekä yhteisillä alueellisilla järjestöillä. Lakiin ehdotetaan myös otettavaksi säännös tulospäätöksistä valtionavustusten myöntämisen perusteena sekä mahdollisuus valtionavustusten myöntämiseksi liikuntajärjestöjen yhteistointaorganisaatiolle jaettavaksi edelleen sen jäsenjärjestöille.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1994 alusta.

Valiokunnan kannanotot. Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä.

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Jouppila, varapuheenjohtaja Astala sekä jäsenet Ala-Harja,

Aula, von Bell, Gustafsson, Hacklin, Laakso, Lindqvist, M. Pietikäinen, Pykäläinen, Suhola, Tiuri, Toivonen, Tykkyläinen ja Virrankoski.

Vastalauseita

I

Pidämme ehdotettua muutosta monilta osiltaan ja perusajatukseltaan kannatettavana. Kuitenkin lakiehdotus on tietyiltä osin ongelmallinen ja sisältää ristiriitaisuuksia. Lisäksi lakiehdotus on valmisteltu kiireessä. Valmistelussa ei ole riittävällä tavalla kuultu liikuntaneuvostoa. Liikuntaneuvoston jäsenten todelliset vaikutusmahdollisuudet lakiehdotukseen ovat jääneet vähäisiksi.

Lakiehdotuksen 17 §:ssä olisimme halunneet lisäyksenä korostaa liikunta-asetuksen muuttamisesta annetun asetuksen luonnoksessa ollutta ajatusta alueellisten liikuntajärjestöjen yhteisestä ja laajapohjaisesta luonteesta.

Lakiehdotuksen 19 §:n 2 momenttiin on otettu maininta valtionavustusten myöntämisen tulosperusteisesta arvioinnista. Urheilujärjestöt ovat hyväksyneet perusajatuksen siitä, että tulosperusteisuus vaikuttaa avustusten myöntämiseen. Tulosperusteisuuden tulisi kuitenkin olla vain yksi väline avustusten myöntämisharkinnassa. Myös toiminnan muu yhteiskunnallinen

merkitys on otettava harkinnassa täysimääräisesti huomioon. Tulosperusteisuuden mainitseminen lakitekstissä saattaa johtaa myös ongelmiin tulosperusteisuuden määrittelyssä.

Liikuntalain 24 §:n muuttaminen on mielestämme tarpeetonta, lukuun ottamatta kielellisiä tarkistuksia. Mielestämme uudesta yhteistoimintaorganisaatiosta ei pidä tehdä valtionapuviranomaista. Yhteisön tehtävänä on ennen kaikkea liikunnan edunvalvonta. Valtionavustusten myöntämistehtävän siirto yhteisölle synnyttää tilanteen, jossa yhteisön sisällä ryhdytään omaan edunvalvontaan. Yhteisön perustehtävä vaarantuu. Myös järjestöjen enemmistö on ollut sitä mieltä, että valtionavustukset tulisi jakaa valtioneuvoston päätöksellä yhteistoimintaorganisaation osallistuessa päätöksen valmisteluun.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

liikuntalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä joulukuuta 1979 annetun liikuntalain (984/79) 5 luvun otsikko, 17—19 § ja 24 §:n 1 momentti,
näistä 18 § ja 24 §:n 1 momentti sellaisina kuin ne ovat 22 päivänä heinäkuuta 1991 annetussa laissa (1108/91), seuraavasti:

5 luku

Valtakunnallisten ja alueellisten liikuntajärjestöjen valtionavustus

17 §

Valtion talousarvion otetaan vuosittain määräraha myönnettäväksi avustuksina asetuksella tarkemmin määriteltäville valtakunnallisille ja yhteisille alueellisille liikuntajärjestöille.

18 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

19 §

(1 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)
Valtionavustusta myönnettäessä on otettava huomioon erityisesti järjestön toiminnan laatu, laajuus ja yhteiskunnallinen merkitys (poist.).

24 §

Valtioneuvosto myöntää 5 luvussa tarkoitetut avustukset opetusministeriön esittelystä. *(Poist.)*
Avustusten jakoa koskevan esityksen opetusministeriölle tekee valtion liikuntaneuvosto.

Voimaantulosäännös
(Kuten valiokunnan mietinnössä)

Helsingissä 12 päivänä marraskuuta 1993

Jukka Gustafsson
Marja-Liisa Tykkyläinen

Heli Astala
Iiris Hacklin

Jaakko Laakso
Aarno von Bell

II

Yhdyn vastalauseeseen 24 §:n osalta.

Helsingissä 12 päivänä marraskuuta 1993

Tuija Maaret Pykäläinen

